

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-197/18-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Hanušovice, okres Šumperk
Sídlo	Hlavní 145, 788 33 Hanušovice
E-mail	zs.hanusovice@seznam.cz
IČ	60341807
Identifikátor	600148319
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. František Felner
Zřizovatel	město Hanušovice
Místo inspekční činnosti	Hlavní 145, 788 33 Hanušovice Hlavní 313, 788 33 Hanušovice
Termín inspekční činnosti	13. – 15. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Hanušovice, okres Šumperk (dále „škola“, „subjekt“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“), školní jídelny (dále „ŠJ“) a školní jídelny-výdejny (dále „ŠJV“). Navštěvují ji především místní děti a žáci, ale také dojíždějící z blízkého okolí.

Čtyřtřídní MŠ poskytuje předškolní vzdělávání pro děti ve věku od dvou do sedmi let. Celodenní provoz probíhá v době od 6.00 do 16.00 hodin, úplata za celodenní předškolní vzdělávání je stanovena na 240 Kč měsíčně. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Hrajeme si celý rok“. Z celkového počtu 84 zapsaných dětí bylo 28 z nich v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce včetně 14 dětí s odkladem povinné školní docházky. Deset dětí bylo přijato z důvodu povinného předškolního vzdělávání, 13 dětí je mladších tří let. Mateřská škola vykazuje dvě děti v režimu individuálního vzdělávání a jedno dítě-cizince, neviduje děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílová kapacita MŠ (100 dětí) byla naplněna na 84 %.

ZŠ zajišťuje základní vzdělávání žákům 1. – 9. ročníku, výuku uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) s názvem „Učíme se spolu pro život“. Ve školním roce 2017/2018 vykážala ZŠ celkem 351 žáků zařazených v 18 třídách. Stanovená cílová kapacita školy (650 žáků) tak byla naplněna na 54 %. Počet žáků v posledních třech letech má mírně stoupající tendenci. Škola eviduje 52 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), 46 z nich byla přiznána podpůrná opatření 2. – 5. stupně. Vzdělávání 17 žáků probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“) doporučeného školským poradenským zařízením, 7 žáků využívá podpory 4 asistentek pedagoga. Aktuálně se 13 žáků vzdělává ve speciální třídě. Mimořádně nadané žáky škola nevykážala, v době inspekční činnosti evidovala 5 žáků – cizinců, kteří jsou od počátku školní docházky vzděláváni v České republice a nevyžadují jazykovou podporu.

Školní družina realizuje zájmovou činnost ve dvou odděleních, pro něž má k dispozici dvě samostatné učebny. Podle typu aktivit využívá i další zázemí školy, především školní hřiště a venkovní prostory v přilehlém okolí. Ranní pobyt ve ŠD je zajištěn v době od 6.00 do 7.30 hodin a je účastníkům nabízen bez poplatku, pro odpolední provoz od 11.10 do 16.20 hodin je výše úplaty stanovena na 100 Kč měsíčně. Zájmové vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu školní družiny (dále „ŠVP ŠD“) s motivačním názvem „Na nás je dlouhá chvíle krátká“, s cílem obohacovat sebepoznání účastníků, rozšiřovat jejich vědomosti i dovednosti a umožnit jim prožívat radostné chvíle v prostředí jistoty a bezpečí. Ke dni inspekční činnosti bylo ve dvou odděleních ŠD zapsáno celkem 60 účastníků, její cílová kapacita tak byla naplněna na 100 %.

Stravování dětí, žáků a zaměstnanců školy zajišťuje vlastní školní jídelna sídlící v areálu školy, která je dodavatelem stravy i pro jiný školský subjekt, v rámci doplňkové činnosti poskytuje stravovací služby také pro cizí strávníky.

Informace o škole jsou pro zájemce i veřejnost publikovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, na webových stránkách školy (www.zshanusovice.cz) a příležitostně v regionálním tisku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry školy jsou podrobně rozpracovány v oblasti vzdělávací, materiální i personální. Ne všechny stanovené cíle se daří škole realizovat, pozitivní změny jsou patrné

zejména v oblasti materiálně-technických podmínek pro vzdělávání, deklarovaná podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a prevence školního neúspěchu však není všemi pedagogy sdílena. Škola svojí prezentací na veřejnosti usiluje o získávání nových žáků. Její nenaplněnost je způsobena vnějšími faktory, z nichž nejzávažnějším je úbytek pracovních možností ve městě a následný odliv části obyvatelstva spojený s hledáním pracovních příležitostí. Zákonní zástupci dětí i žáků a veřejnost mají příležitost sdílet aktuální dokumenty školy a získávat pravidelné informace o její činnosti.

Zpracované školní vzdělávací programy umožňují naplňování deklarovaných cílů. Systém řízení školy je vzhledem k velikosti a charakteru subjektu nastaven standardním způsobem, ze zpracované organizační struktury školy vyplývá delegování pravomocí na statutárního zástupce ředitele a zástupkyni ředitele pro předškolní vzdělávání. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, metodické orgány jsou ve škole ustanoveny, ale jejich činnost má pouze formální charakter. Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence.

Vzdělávání v MŠ aktuálně zajišťuje 7 pedagogických pracovníků včetně zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání. Na personálním pedagogickém složení subjektu se dále podílí 24 učitelů včetně ředitele školy, 2 vychovatelky ŠD a 4 asistentky pedagoga přidělené žákům ZŠ. Personální podporu pro děti v MŠ mladší tří let zajišťuje chůva. Rozvrh přímé pedagogické činnosti v MŠ je stanoven ve třech třídách tak, aby bylo zajištěno souběžné působení dvou pedagogů ve třídě. Provoz jedné třídy s menším počtem dětí je zajištěn pouze jednou učitelkou bez možnosti překrývání, což zejména v případě začínající učitelky není zcela vhodně nastaveno. Optimálně nejsou vedením školy zajištěny rovněž podmínky provozu MŠ, kdy poskytované vzdělávání není realizováno v plném rozsahu.

Poskytovaná podpora dvěma začínajícím pedagogům není účinná u učitelky MŠ, což se negativně odrazilo v kvalitě poskytovaného předškolního vzdělávání. Učitelce v ZŠ je ze strany uvádějího učitele a vedení školy poskytována odpovídající pomoc přispívající k jejímu úspěšnému začlenění do pracovního kolektivu a sdílení vzdělávacího programu.

Řízení subjektu a pedagogických procesů vykazuje od poslední inspekční činnosti zhoršení. Nesystémová činnost metodických orgánů má negativní dopad v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Předmětovou komisí pro výchovy nejsou nastavena jednotná a transparentní pravidla hodnocení v tělesné výchově, neprůkaznost hodnocení žáků v tomto předmětu neposkytuje jejich zákonným zástupcům informace o průběhu a výsledcích vzdělávání. Formální preventivní práce školy nevede k eliminaci projevů rizikového chování, školní poradenské pracoviště (dále „ŠPP“) nepřijímá k danému stavu žádná účinná opatření. Málo četná hospitační činnost vedení školy v ZŠ i MŠ neumožňuje systematické sledování a hodnocení pedagogického procesu, neposkytuje zpětnou vazbu k práci pedagogů, nejsou zřejmá přijatá opatření ke zlepšování kvality pedagogické práce. Nastavený neformální přístup se v ZŠ odráží ve výběru vzdělávacích aktivit pro pedagogické pracovníky bez návaznosti na aktuální potřeby školy, zapojení učitelů do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) není příliš četné. Absolvované vzdělávací akce nejsou sdíleny ostatními pedagogy (vzájemné hospitace nejsou realizovány), jejich využití v pedagogickém procesu není vedením školy kontrolováno. DVPP v mateřské škole je vhodně zaměřeno na aktuální otázky současného předškolního vzdělávání, na specifické problémy adaptace a vzdělávání dětí raného věku. Vzdělávání učitelek v oblasti logopedické prevence zatím zůstává opomíjeno. Vedení školy se systémově nezabývá vyhodnocováním průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání, nepřijímá opatření ke zlepšení stavu. Subjekt neprovádí důsledné vlastní hodnocení získáváním zpětné vazby

od všech aktérů vzdělávání. Nesystémově zajištěné uplatňování podpurných opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami neumožňuje jejich realizaci v plném rozsahu.

Subjekt ve spolupráci se zřizovatelem zajišťuje kvalitní materiální prostředí pro vzdělávání dětí a žáků. Vybavení tříd nábytkem je průběžně modernizováno. Vhodnou úpravou prošla školní zahrada MŠ rozšířená o travnaté plochy a doplněná o dřevěné herní prvky sloužící k přirozenému a rozmanitému pohybu dětí. Vybavení ZŠ počítačovou technikou a interaktivními tabulemi umožňuje odpovídající vzdělávání žáků v oblasti ICT a rozvoj jejich informační gramotnosti.

Subjekt pravidelně vyhodnocuje možná bezpečnostní rizika, vyhledává je ve spolupráci s odborně způsobilou osobou i v rámci průběžné kontrolní činnosti vedení školy. Zjištěná rizika následně odstraňuje, případně přijímá opatření k jejich maximální možné eliminaci. V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) škola dbá na seznamování dětí a žáků s dodržováním zásad stanovených ve školním řádu.

K podpoře zdravého životního stylu a upevňování zdravých stravovacích návyků je žákům v rámci projektu „Ovoce do škol“ umožněn odběr čerstvého ovoce. Stravování dětí je zajišťováno dovozem stravy ze školní jídelny při ZŠ a jejím výdejem ve školní jídelně-výdejně v budově MŠ. Po celou dobu pobytu dětí je zabezpečen pitný režim.

Psychohygieně a individuálním potřebám žáků nevěnuje ZŠ dostatečnou pozornost, skladba rozvrhu hodin neodpovídá obecným psychohygienickým zásadám.

Subjekt spolupracuje s místními institucemi a zapojuje se do veřejného života ve městě, ZŠ se však nedaří navázat partnerství s jinými školami v rámci mikroregionu ani v zahraničí. Vedení školy vyvíjí zvýšenou aktivitu v rámci hledání mimorozpočtových zdrojů financování, zejména v získávání finančních prostředků z rozvojových programů. Z dotazníkového šetření zadávaného Českou školní inspekcí vyplývá shoda aktérů vzdělávání (pedagogové, žáci, vedení školy) v pozitivně vnímaném školním klimatu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování a realizace pedagogického procesu v MŠ vychází ze stanovených cílů integrovaných bloků v ŠVP PV, které jsou dále rozpracovány do třídního plánování. Výukové cíle vycházely z aktuální situace a především z pedagogické diagnostiky přítomných dětí. Při spontánních hrách děti dle svého zájmu využívaly připravené nabídky vztahující se k probíhajícímu tématu. Při námětových hrách byly učitelkami podporovány prosociální vztahy a vzájemná komunikace, dětem byl dostatečně poskytován prostor a čas pro hru, dokončení započatých činností i spontánní sociální učení. V jednotlivých třídách jsou vybavena centra činností (např. výtvarné centrum, hudební, stavebnice, knihy), podporující samostatnost dětí při výběru činnosti i jejich odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Vzdělávání obsahovalo vhodné příklady využití znalostí a dovedností v reálné životní situaci, vzdělávací činnost byla v hojné míře motivována probíhající zimní olympiádou. Vzdělávací nabídka byla ve většině tříd velmi dobře připravena pro individuální i skupinové formy práce, čímž byly dostatečně zohledněny individuální potřeby a zájmy jednotlivých dětí. V komunikačním kruhu byla motivačně zahájena řízená činnost, kde děti spontánně hovořily o daném tématu. V dostatečné míře probíhalo vzdělávání formou samostatné práce. V průběhu inspekční činnosti byly zaznamenány komunikativní a dovednostně praktické metody, dobře volené motivace i práce s chybou, což se projevilo zvýšeným zájmem dětí o vzdělávání. Dítěti-cizinci byla ze strany učitelek věnována odpovídající jazyková podpora. Vhodně byly nabízeny činnosti podněcující dětskou tvořivost, poskytovány poznatky z oblasti přírodovědné, předčtenářské a předmatematické gramotnosti, zařazena byla rovněž

grafomotorická cvičení pro uvolňování svalů rukou. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený. Široká vzdělávací nabídka a dostatek podnětů k učení ve většině tříd zvyšovaly zájem dětí o nabízené aktivity. Činnost dětí však nebyla ze strany učitelek dostatečně hodnocena, děti tak nezískávaly zpětnou vazbu ke své práci. V omezené míře byly rovněž vedeny k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

V rámci denního režimu byla u dětí podporována samostatnost při sebeobslužných činnostech, stolování, při veškerých aktivitách ve třídách i při pobytu venku. Děti byly vedeny k udržování čistoty a pořádku při jídle. Celý příbor byl nabízen všem dětem bez omezení věku, učitelky v rámci společného stolování vhodně korigovaly jeho úchop i sezení dětí při jídle. V denním programu byla respektována individuální potřeba aktivity, spánku i odpočinku. Dětem s nižší potřebu spánku byly po odpočinku nabízeny klidové činnosti připravené v návaznosti na probírané učivo.

Rozvoj řeči a jazyka není v MŠ dostatečně podpořen a vhodně nastaven. Dětem s drobnými vadami řeči je doporučena péče klinického logopeda, vlastním personálem tento servis zatím není zajištěn.

Stanovené výukové cíle v základní škole vycházely ze ŠVP a očekávaných žákovských znalostí a dovedností. Nejčastěji využívanou formou řízení výuky byla frontálně vedená činnost kombinovaná se samostatnou prací žáků s aplikací metod založených především na výkladu, rozhovoru a řešení neproblémových úloh. K realizaci kurikula deklarovaného v ŠVP nebyla ve většině sledovaných hodin dostatečně zajištěna komplexnost výukového cíle. Směřování edukačního procesu především k naplňování cílů vzdělávacích či dovednostních s opomíjením jejich postojové složky neumožňovalo vyučujícím ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků, rozvíjet jejich osobní schopnosti při vzájemné spolupráci a sdílení životních zkušeností a myšlenek. V části hospitovaných hodin bylo zaznamenáno ztotožňování výukového cíle s tématem hodiny či jeho příliš obecné vymezení, včetně nesouladu zadávaných učebních úloh se stanoveným cílem. Pracovní tempo volili vyučující přiměřeně ke schopnostem žáků a většině z nich umožnili aktivní zapojení do vzdělávacího procesu. V hodinách převažovala příznivá atmosféra, komunikace mezi vyučujícími a žáky probíhala korektně, žáci adekvátně reagovali na pokyny vyučujících a většinou prokazovali požadovanou úroveň znalostí, dovedností a klíčových kompetencí, které dokázali aplikovat i při řešení úkolů. Ke zvýšení názornosti byla žákům poskytnuta vizuální podpora prostřednictvím didaktických pomůcek a projekcí, případně interaktivní techniky. Propojování teorie s praxí, přenesení získaných poznatků do reálných životních situací vyučující využívali pouze okrajově. Aktuální výkony žáků vyučující průběžně verbálně hodnotili, vyšší míra informací o individuálním pokroku s formativním a motivačním účinkem byla žákům poskytována především na 1. stupni školy. Závěrečné shrnutí vyučovací jednotky a zhodnocení práce žáků probíhalo nepravidelně a v rozdílné kvalitě, dostatečná pozornost nebyla věnována sebehodnocení žáků, zcela opomíjeno zůstávalo vrstevnické hodnocení. Výraznější individualizace výuky včetně diferenciací vzdělávacího obsahu směrem k žákům se SVP či žákům nadaným nebyla ve sledovaných hodinách v běžných třídách zaznamenána, žáci zpravidla plnili úkoly se stejnou náročností jako ostatní. Rozdělení rolí mezi vyučujícím a asistentem pedagoga nebylo z navštívených vyučovacích hodin patrné, přímá pedagogická práce vyučujícího se žákem se SVP se vyskytovala rovněž ojediněle, většinou byla přenesena výlučně na asistenta pedagoga. Individuální přístup, volba přiměřeného pracovního tempa a poskytnutí časově dostatečného prostoru žákům k vypracování úkolů byl zřetelný v průběhu výuky ve speciální třídě. Vyučující účelně střídala metody výuky, zařazovala práci ve skupinách, využívala četné názorné pomůcky a v závěru hodiny umožnila žákům zhodnocení vlastních výkonů.

Sledované vyučovací hodiny tělesné výchovy byly zaměřeny na přípravu účasti školy v pohybovém programu, jehož posláním je zvýšení kondice žáků, rozvoj fyzické zdatnosti, pohybových dovedností a vytváření pozitivního vztahu k pohybu. Vysoký počet žáků způsobený záměrným spojením dvou skupin a nevhodně zvolená organizace činností však neumožňovaly vyučujícím v plné míře rozvíjet pohybový potenciál žáků, dostatečně zajišťovat jejich bezpečnost a v požadovaném rozsahu korigovat všechny aktivity. Nízká úroveň počáteční i průběžné motivace vedla k postupné ztrátě zájmu žáků o prováděnou činnost s negativním dopadem na efektivitu výstupů a naplnění stanoveného cíle.

Zvolené organizační formy i využívané metody ve vyučovacích hodinách českého jazyka na 1. stupni poskytovaly žákům dostatečný prostor pro rozvoj kompetencí k učení a čtenářské gramotnosti. Vyučující aktivně podněcovaly žáky k výkonu a svou podporu individuálně diferencovaly podle skutečných potřeb žáků. Efektivitu vyučovacího procesu zvyšovalo zařazování relaxačních prvků, uvolňovacích cviků zaměřených na rozvoj jemné motoriky a střídání činností za podpory audiovizuální techniky. Vyučující dbaly na dodržování nastavených pravidel třídy a tím u žáků cíleně posilovaly jejich sociální a personální kompetence vedoucí k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi a upevňování dobrých mezilidských vztahů. Sledovaná vyučovací hodina českého jazyka na 2. stupni měla jasně stanovený výukový cíl, byla organizačně velmi dobře zvládnuta. Efektivně se střídající pestré metody a formy práce aktivizovaly všechny žáky k činnostnímu učení. Prezentace nového učiva byla podporována názornými ukázkami z literárních děl s využitím interaktivní techniky. Žáci byli vedeni k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a jejich srovnávání. Během celé vyučovací hodiny jim byla pedagogem poskytována zpětná vazba k jejich práci, motivační pochvala podporovala jejich zájem o předmět a pozitivní vztah k literatuře.

Ve vyučovací hodině dějepisu byla uplatněna frontální forma práce, řízeným rozhovorem a prací s odborným textem byli žáci vedeni k vyvozování nových poznatků s využitím jejich dosavadních znalostí. Vhodně byly zařazeny mezipředmětové vztahy, nové učivo bylo podpořeno názorností prostřednictvím didaktické techniky.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách cizích jazyků (anglický jazyk, německý jazyk) bylo zaznamenáno nadměrné používání mateřského jazyka vyučujícími. Příležitosti ke spolupráci žáků posilující jejich sociální kompetence nebyly nabízeny, v případě neefektivně zařazené práce dvojic se nejednalo o kooperativní učení. Vyučovací hodina německého jazyka rozvíjela všechny řečové dovednosti žáků s důrazem na dovednosti produktivní, učivo v anglickém jazyce bylo osvojováno pouze receptivní formou bez podpory žáků k aktivnímu mluvnímu projevu. Část žáků se během vyučovací hodiny nedostala ke slovu. Komunikativní úroveň žáků v anglickém jazyce neodpovídala délce studia cizího jazyka.

Sledované činnosti ve školní družině vycházely ze ŠVP ŠD a zaměřovaly se především na rozvoj pohybových dovedností, spolupráci účastníků při plnění jednotlivých úkolů a posilování vzájemných vztahů prostřednictvím diskuze ve skupině v rámci komunitního kruhu. Svým charakterem nabízené aktivity naplňovaly potřebu relaxace účastníků, umožňovaly jim v souladu s reálnými možnostmi poznávat vlastní schopnosti a přispívaly tak účinně k rozvoji jejich komunikativních, sociálních a personálních kompetencí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky předškolního vzdělávání odpovídají vytvořeným podmínkám i očekávaným výstupům stanoveným v ŠVP PV. Děti mají dostatečnou slovní zásobu, projevují svou samostatnost, pohybové dovednosti, tvořivost a zájem o vzdělávání.

Pedagogická diagnostika zahrnuje kromě sledování vývoje kresby postavy v celém průběhu předškolního vzdělávání také vstupní dotazník při nástupu dítěte do MŠ. Učitelky sledují školní zralost na základě specifických záznamů pro děti do 5 let a pro děti od 5 let, které jsou podkladem pro přípravu vzdělávací nabídky jednotlivým dětem. Znalosti a dovednosti individuálně vzdělávaných dětí jsou ověřovány a jejich zákonným zástupcům jsou doporučovány další oblasti vzdělávání podporující komplexní rozvoj osobnosti dítěte.

K plynulému přechodu nejstarších dětí do základního vzdělávání a seznamování se školním prostředím přispívá přirozená spolupráce se základní školou a aktivity v rámci projektu „Cesta do školy“.

Kvalita poskytovaného předškolního vzdělávání je ověřována formou dotazníkového šetření pro zákonné zástupce dětí, jehož výsledky jsou využívány k dalšímu plánování vzdělávací nabídky. Informace o individuálních pokrocích dítěte a naplňování klíčových kompetencí ve všech oblastech předškolního vzdělávání předávají učitelky zákonným zástupcům v rámci každodenního kontaktu, na třídních schůzkách a v individuálních konzultačních hodinách.

V ZŠ je sledována úspěšnost žáků ve vzdělávání prostřednictvím běžných evaluačních nástrojů založených na soustavném pozorování žáků a uplatňování tradičních forem ústního a písemného prověřování žákovských znalostí a dovedností. Výsledky vzdělávání za jednotlivá klasifikační období jsou projednávány pedagogickou radou, nejsou k nim však přijímána žádná konkrétní opatření, zejména ve vztahu k žákům ohroženým školním neúspěchem. V hodnocení chování žáků a udělování výchovných opatření škola nepostupuje v souladu s nastavenými pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. V důsledku nedostatečné kontroly ze strany vedení školy a nepřijímání opatření k neuspokojivým výsledkům práce žáků v režimu podpůrného opatření pedagogická intervence jsou tito žáci ohroženi školním neúspěchem. Absence účinných opatření a důsledné realizace podpůrných opatření vzhledem k žákům ohroženým školním neúspěchem se negativně odráží v počtu opravných zkoušek v závěru klasifikačního období, a to zejména ve vyučovacích předmětech Anglický jazyk a Dějepis. K danému stavu škola nepřijímá žádná opatření. Subjekt nezjišťuje vlastními srovnávacími testy ani externím hodnocením (s výjimkou výběrového zjišťování výsledků žáků realizovaného Českou školní inspekcí) srovnání výsledků s jinými školami a také sledování posunu žáků v průběhu vzdělávání. Vyučovací předměty s vyšší mírou neúspěšnosti byly ředitelem školy posíleny z disponibilní hodinové dotace, s prevencí školní neúspěšnosti však nekoresponduje organizace vzdělávání umožňující v poměrně velkém rozsahu opakované předčasné ukončování výuky v průběhu školního roku. Osobní jednání vyučujících a zákonných zástupců probíhají pravidelně v rámci třídních schůzek a konzultací, v případě potřeby mohou zákonní zástupci školu navštívit po předchozí domluvě i v jiném termínu. Aktuální problémy jsou řešeny také telefonicky nebo e-mailem. Celkové výsledky vzdělávání škola zveřejňuje ve výročních zprávách o činnosti školy. Ve 2. pololetí předcházejícího školního roku prospělo 189 žáků, z toho 137 s vyznamenáním, 22 žáků neprospělo. Třetina žáků ukončujících základní vzdělávání je tvořena žáky 7. a 8. ročníku. Škola se potýká s problémem vysoké absence žáků, zejména absence neomluvené. K této skutečnosti, stejně jako k řešení výchovných problémů žáků, jsou školou využívána především kázeňská opatření a hodnocení žáků sníženým stupněm z chování (ve 2. pololetí školního roku 2016/2017 byl udělen 7 žákům 3. stupeň z chování a 20 žákům důtka ředitele školy) bez účinné prevence jejich rizikového chování. Prostor pro seberealizaci a rozvoj nadání žáků škola vytváří nabídkou zájmových útvarů, pro srovnání výsledků vzdělávání s jinými školami chybí širší zapojení žáků zejména do vědomostních soutěží a olympiád nad rámec školních kol.

Oblast školních poradenských služeb zajišťuje školní poradenské pracoviště (dále „ŠPP“), jeho činnosti vykonávají výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Systém poradenských služeb školy není zcela funkční. Podpora žáků se SVP není důsledně realizována podle doporučení odborného pracoviště a většinou nebyla patrna z průběhu výuky. Práce se žáky v rámci podpůrných opatření ve formě pedagogické intervence a předmětu Speciální pedagogická péče nevykazuje vzhledem k jejich dosahovaným slabým výsledkům účinnost, k tomuto stavu však nejsou přijímána žádná opatření. Výchovná poradkyně řeší výchovné problémy žáků, věnuje se kariérovému poradenství a péči o žáky se SVP. Dokumentace k těmto žákům je systematicky vedena a pravidelně aktualizována. Výchovná poradkyně informuje pedagogické pracovníky o potřebách žáků se SVP na jednáních pedagogické rady, je v úzkém kontaktu s třídními učiteli. Ke sledování uplatňování doporučení školských poradenských zařízení pro žáky se SVP během výuky však nemá vytvořeny odpovídající podmínky, systém vzájemných hospitací není ve škole zaveden. Celoroční plán výchovné práce je v závěru školního roku vyhodnocován, což umožňuje škole získávat zpětnou vazbu o účinnosti realizovaných aktivit a následně zohlednit svá zjištění v dalším plánování. Škola vytváří individuální vzdělávací strategie na základě vlastní diagnostiky pro žáky s potřebou 1. stupně podpůrných opatření, pro něž zpracovává plány pedagogické podpory (dále „PLPP“), na základě doporučení odborného pracoviště vytváří individuální vzdělávací plány. Tyto dokumenty jsou pravidelně vyhodnocovány, jsou stanoveny další postupy vzhledem k aktuálním potřebám žáků, které však nejsou ve výuce důsledně realizovány. V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně zajišťuje pro žáky a jejich zákonné zástupce informace o možnostech dalšího studia a požadavcích k přijímacím zkouškám. V profesní orientaci žákům pomáhají také návštěvy přehlídky středních škol, úřadu práce a exkurze do okolních středních škol. Ke sledování úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání nemá škola vytvořeny komplexní nástroje, využívá neformálních, náhodných setkání s absolventy, příp. jejich zákonnými zástupci.

Práce školy v oblasti prevence rizikových jevů se odvíjí od preventivní strategie školy zpracované ve vzájemně propojených dokumentech, jejichž hodnocení však postrádá zpětnou vazbu o účinnosti realizovaných aktivit. Plánování preventivní práce neodráží v plné míře aktuální potřeby školy, chybějící podrobná analýza rizikových jevů není východiskem pro efektivní výběr preventivních aktivit. Dokladem neúčinnosti preventivní práce je vysoký výskyt rizikového chování žáků ve škole a vysoká neomluvená absence, což se odráží v počtu udělených kázeňských opatření a snížených stupňů hodnocení chování žáků. K řešení závažných problémů se schází výchovná komise složená z vedení školy, třídního učitele a zákonného zástupce žáka, často však bez pracovníka ŠPP. Slabou stránkou práce školní metodičky prevence, která je zaměstnána jako vychovatelka ve školní družině, je absence jejího každodenního kontaktu se žáky na 2. stupni ZŠ, kde je výskyt rizikového chování žáků nejčastější. O výchovných problémech je informována zprostředkovaně a jejich řešení přenáší v převážné míře na třídní učitele bez vlastní účasti. Vztahovými problémy uvnitř třídních kolektivů se zabývají třídní učitelé v rámci třídnických hodin realizovaných formou komunitního kruhu. Komplexnější šetření školního klimatu s využitím sociometrických metod skupinové diagnostiky každoročně probíhá ve většině tříd. S jeho výsledky jsou seznamováni třídní učitelé, jejich následnou prací se třídou se však nedaří rizikové jevy výrazně eliminovat. K dění ve škole se mohou žáci vyjádřit prostřednictvím schránky důvěry, které však využívají v poměrně malém rozsahu. Na jejich dotazy a případné náměty je jim ze strany vedení školy neprodleně odpovězeno. Žáci k řešení svých problémů upřednostňují osobní kontakt s vyučujícími, kteří jsou jim k dispozici kdykoliv během přestávek, v konzultačních hodinách, případně po domluvě i mimo ně. Kontaktní informace na pracovníky ŠPP jsou uveřejněny na školních webových

stránkách. Na chodu školy se podílí také žákovská samospráva, která se pravidelně jedenkrát měsíčně schází s ředitelem školy za účelem projednání námětů ke zlepšení činnosti školy, plánování aktivit a realizace školních akcí.

Dětské a žákovské práce jsou součástí výzdoby školy a umožňují sebezprezentaci každého z nich. Akce školy i mimoškolní aktivity jsou přístupné všem dětem a žákům bez rozdílu a posilují jejich sociální a personální kompetence. Přístupnost vybraných školních aktivit je částečně hrazena prostřednictvím finančního příspěvku Spolku rodičů a veřejnosti při ZŠ a MŠ Hanušovice. Stravování části žáků ZŠ je zajišťováno s finanční podporou nadace „Společně“.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V součinnosti se zřizovatelem byly zkvalitněny materiální podmínky pro předškolní i základní vzdělávání, a to postupným vybavováním tříd moderním nábytkem a úpravou venkovních prostor mateřské školy.
- Došlo k částečnému zhoršení řídicí práce ředitele školy s negativním dopadem na výsledky vzdělávání žáků a oblast preventivní práce školy.

Silné stránky

- Dětem mladším tří let byla zajištěna účinná podpora kvalifikovanou chůvou.
- Velmi dobré prostorové a materiální podmínky v mateřské i základní škole, vedení školy usiluje o jejich průběžné zkvalitňování. Dětem v mateřské škole je nabízena pestrá škála didaktických pomůcek.
- Vzájemná spolupráce mateřské školy a základní školy vytvářející dobré příležitosti pro zpětnou vazbu pedagogům mateřské školy vzhledem k připravenosti dětí pro jejich přirozený a bezproblémový přechod do základního vzdělávání.
- Nabízená pestrá vzdělávací nabídka dětem v mateřské škole příznivě se projevující na průběhu a výsledcích předškolního vzdělávání.
- Pozitivně vnímané klima všemi účastníky předškolního i základního vzdělávání.
- Aktivní zapojení subjektu do rozvojových programů a do veřejného života ve městě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící účinná podpora začínajícího pedagoga v mateřské škole v zájmu jeho možného profesního růstu.
- Nedostatečná realizace kontrolní činnosti vedením školy v mateřské i základní škole s cílem poskytování zpětné vazby o kvalitě pedagogické práce.
- Nezajišťování logopedické péče interním zaměstnancem školy.
- Neposkytování zpětné vazby k práci dětí, absence sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.
- Nesprávně nastavené podmínky provozu mateřské školy neumožňující poskytování předškolního vzdělávání v plném rozsahu.
- Škola nevytváří podmínky pro spolupráci se zahraničními partnery ani s ostatními školami v regionu za účelem výměny pedagogických zkušeností a posilování sociálních kompetencí žáků.

- Absence evaluačního systému zahrnujícího všechny účastníky vzdělávání v mateřské i základní škole pro ověřování jejich spokojenosti s kvalitou poskytovaného vzdělávání.
- Nesystémová činnost předmětových komisí v základní škole.
- Málo četná účast pedagogů základní školy v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků neumožňující získávání nových informací v oblasti moderních metod ve vzdělávání.
- Nevyužívání možnosti vzájemných hospitací ke sdílení pedagogických zkušeností.
- Nesystémová preventivní práce školy.
- Absence transparentních pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáků v předmětu Tělesná výchova.
- Nesoulad hodnocení výsledků vzdělávání žáků a udělování kázeňských opatření s nastavenými pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- Neefektivně nastavená organizace vzdělávání v základní škole zvyšující riziko školní neúspěšnosti žáků.
- Nedostatečná podpora motivace žáků k učení, absence rozvoje všech složek výukových cílů.
- Nevyužívání pestrých metod a forem práce ve výuce, nedostatek příležitostí pro činnostní žáků.
- Absence individuálního přístupu a diferenciacce učiva s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků.
- Nedostatečná realizace podpurných opatření ve výuce, nepřijímání účinných opatření k neuspokojivým výsledkům vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit a pravidelně realizovat metodické vedení začínajícímu pedagogovi v mateřské škole a poskytovat mu efektivní zpětnou vazbu k jeho práci.
- Zajistit vhodnou individuální i skupinovou logopedickou podporu dětem s drobnými vadami řeči proškoleným pedagogickým personálem mateřské školy.
- Nastavit provoz mateřské školy tak, aby bylo zajištěno poskytování předškolního vzdělávání v plném rozsahu.
- Dětem v mateřské škole poskytovat zpětnou vazbu k jejich práci, vést je k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení, podporovat u nich sebereflexi a sociální kompetence.
- Realizovat plánovitou kontrolní činnost v základní i mateřské škole, pedagogům poskytovat zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a k jejím výsledkům přijímat účinná opatření – další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit vzhledem k aktuálním potřebám pedagogů.
- V mateřské škole i základní škole vytvořit evaluační systém pro všechny účastníky vzdělávání (pedagogové, žáci, zákonní zástupci) a ověřovat tak jejich spokojenost s kvalitou poskytovaného vzdělávání, k výsledkům přijímat účinná opatření.
- Činnost předmětových komisí zaměřit na stanovení transparentních kritérií hodnocení v jednotlivých předmětech a práci s výsledky vzdělávání žáků včetně přijímání účinných opatření.

- Nastavit úzkou spolupráci členů školního poradenského pracoviště ve vztahu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům ohroženým školním neúspěchem a žákům s rizikovým chováním. Pravidelně hodnotit práci v pedagogické intervenci a předmětu Speciální pedagogická péče, k jejím výsledkům přijímat účinná opatření.
- Hospitační činnost vedení školy zaměřit na uplatňování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce a hodnocení jejich výsledků vzdělávání v souladu s nastavenými pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- Vhodnou organizací vzdělávání eliminovat počet nerealizovaných vyučovacích hodin.
- Posílit účast pedagogů v dalším vzdělávání v návaznosti na jejich aktuální potřeby vyplývající z výsledku kontrolní činnosti, vzájemnými hospitacemi vytvořit podmínky ke sdílení získaných poznatků.
- Ve výuce rozvíjet všechny složky výukového cíle, zařazováním pestrých metod a forem práce posilovat motivaci žáků k učení a dosahování dobrých výsledků ve vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s přípojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě s názvem Základní škola a Mateřská škola Hanušovice, okres Šumperk, ze dne 5. 2. 2018
2. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2014 - 2020, ze dne 7. 8. 2017
3. Organizační schéma ZŠ a MŠ Hanušovice, okres Šumperk, s platností od 1. 9. 2017
4. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2016/2017
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Hrajeme si celý rok“, č. j. ZŠ a MŠ-Ha 390/2017, ze dne 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Učíme se spolu pro život“, č. j. ZŠ a MŠ 7/2013, s platností od 1. 9. 2016
7. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině při Základní a Mateřské škole v Hanušovicích s motivačním názvem „Na nás je dlouhá chvíle krátká“, s platností od 1. 9. 2013
8. Školní řád mateřské školy, ze dne 1. 9. 2017 (včetně seznámení zaměstnanců, ze dne 29. 8. 2017)
9. Školní řád základní školy včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s platností od 4. 9. 2017
10. Provozní řád mateřské školy, ze dne 1. 4. 2016
11. Provozní řád mateřské školy, ze dne 1. 9. 2017

12. Směrnice č. 1/2017 – BOZP/poučení dětí/, ze dne 4. 5. 2017
13. Vnitřní řád školní družiny, s platností od 31. 8. 2017
14. Vnitřní řád školní jídelny, s účinností od 1. 9. 2017
15. Vnitřní řád školní jídelny-výdejny, ze dne 1. 9. 2017
16. Seznámení zaměstnanců s řády školy, ze dne 8. 9. 2017
17. Seznámení zaměstnanců s aktualizovanými řády školy, ze dne 20. 1. 2018
18. Výkaz M3 o základní škole, podle stavu k 30. 9. 2017
19. Výkaz S1-01 o mateřské škole, podle stavu k 30. 9. 2017
20. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu, podle stavu k 31. 10. 2017
21. Zápisy z pedagogických porad MŠ, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
22. Zápisy z jednání pedagogické rady (ZŠ), školní roky 2016/2017 a 2017/2018
23. Zápisy z třídních schůzek (MŠ), školní rok 2017/2018
24. Zápisy z třídních schůzek v ZŠ, školní rok 2017/2018
25. Školní matrika (evidenční listy dětí s požadovanými údaji), školní rok 2017/2018
26. Školní matrika v elektronické podobě, školní rok 2017/2018
27. Osobní spisy dětí, školní rok 2017/2018
28. Katalogové listy žáků 6. B třídy s čísly v třídním výkazu 10, 14 a 21
29. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ Hanušovice, Hlavní 313, ze dne 1. 3. 2014
30. Třídní knihy MŠ, školní rok 2017/2018, ke dni inspekce
31. Třídní knihy 1. – 9. ročník v elektronické podobě, školní rok 2017/2018
32. Přehled výchovně vzdělávací práce (školní družina) I. oddělení, školní rok 2017/2018
33. Přehled výchovně vzdělávací práce (školní družina) II. oddělení, školní rok 2017/2018
34. Zápisové lístky (školní družina) I. oddělení, školní rok 2017/2018
35. Zápisové lístky (školní družina) II. oddělení, školní rok 2017/2018
36. Rozpis přímé pedagogické činnosti v MŠ, školní rok 2017/2018
37. Rozvrhy vyučovacích hodin (žáci, učitelé), školní rok 2017/2018
38. Plán DVPP 2017/2018 a Dlouhodobý plán DVPP, ze dne 28. 8. 2017
39. Plán hospitační činnosti vedení školy, školní rok 2017/2018
40. Pedagogická diagnostika dítěte, školní rok 2017/2018
41. Čtvrtletní písemné práce z matematiky, českého jazyka a anglického jazyka, školní roky 2016/2017 a 2017/2018, namátkový výběr
42. Žákovské knížky (listinná verze), namátkový výběr
43. Přehledy o výsledcích vzdělávání žáků za 2. pololetí školního roku 2016/2017 a 1. pololetí školního roku 2017/2018
44. Souhrnný arch klasifikace třídy 8. B, školní rok 2017/2018
45. Pravidla, kritéria a klasifikace pro hodnocení žáků I. a II. stupně v tělesné výchově ZŠ a MŠ Hanušovice
46. Protokoly o komisionálních zkouškách, školní rok 2016/2017
47. Složka: protokoly o rozdílové zkoušce, školní rok 2017/2018
48. Zápisy z jednání předmětových komisí, školní rok 2017/2018
49. Plán práce předmětové komise cizích jazyků pro školní rok 2017/2018
50. Dotazníkové šetření pro zákonné zástupce dětí v MŠ, školní rok 2016/2017

51. Plán výchovného poradce, školní rok 2017/2018
52. Hodnotící zpráva výchovné poradkyně, školní rok 2016/2017, ze dne 15. 6. 2017
53. Výkaz o pracovní činnosti výchovné poradkyně, školní rok 2017/2018
54. Plán práce školního metodika prevence, školní rok 2017/2018
55. Strategie školní prevence na období 2016/2018: cíle a opatření školy v prevenci rizikového chování
56. Minimální preventivní program ZŠ a MŠ Hanušovice, školní rok 2017/2018, ze dne 16. 10. 2017 (včetně evaluace za školní rok 2016/2017)
57. Program proti šikanování ZŠ a MŠ Hanušovice, školní rok 2017/2018, ze dne 16. 10. 2017
58. Krizové plány ZŠ a MŠ Hanušovice (šikana, porušení kázně a nevhodné chování, rasismus, intolerance, xenofobie, fyzické napadení mezi žáky, výskyt podezřelé látky, alkohol, podezření na užití omamné látky, kyberšikana, záškoláctví, vandalismus), bez uvedení data
59. Prevence školní neúspěšnosti ZŠ a MŠ Hanušovice, školní rok 2016/2017
60. Koncepce prevence sociopatologických jevů ZŠ a MŠ Hanušovice, ze dne 16. 10. 2017
61. Složka: Žáci se SVP, školní rok 2017/2018
62. Složka: IVP pro žáky se SVP, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
63. Složka: Výsledky přijímacího řízení, školní rok 2016/2017
64. Složka: Školní samospráva, školní rok 2017/2018
65. Složka: Hodnocení postupů a efektivity IVP žáků se SVP na ZŠ a MŠ Hanušovice
66. Složka: Informativní schůzka s rodiči žáků se SVP ve školním roce 2017/2018, ze dne 2. 10. 2017
67. Složka: Informační desatero výchovné poradkyně pro třídní učitele ve školním roce 2017/2018
68. Složka: Průběžné hodnocení péče o žáka se zdravotním postižením-specifická porucha učení, specifická porucha chování, školní rok 2016/2017
69. Složka: Žádost o vypracování zprávy žáka, školní rok 2016/2017
70. Složka: Zpráva výchovné poradkyně pro pedagogickou radu
71. Složka: Ročníková setkání: vyplněné formuláře evidence činnosti při řešení výchovných problémů ve škole
72. Složka: Pohovor se žákem a zákonnými zástupci
73. Složka: Sociometrické šetření
74. Složka: Výskyt rizikového chování ve třídě 6. B (zápisy ze dne 18. 9. 2017, 11. 10. 2017, 1. 11. 2017, 29. 11. 2017 a 7. 12. 2017)
75. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání včetně absolvování studia pro ředitele škol, osvědčení ze vzdělávacích akcí)
76. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí a žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb
77. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy (finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů, výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace, hlavní účetní kniha - rok 2017 a další doklady)
78. Doklady související se zabezpečením školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaromíra Lónová, školní inspektorka

Mgr. Jaromíra Lónová v. r.

Mgr. Monika Gloserová, školní inspektorka

Mgr. Monika Gloserová v. r.

Mgr. Kateřina Kašparová, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Kašparová v. r.

PhDr. Petra Matyášová, školní inspektorka

PhDr. Petra Matyášová v. r.

Mgr. Ivana Pilátová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Pilátová v. r.

Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice

Bc. Zdeňka Turková v. r.

V Olomouci 9. března 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. František Felner, ředitel školy

Ing. František Felner v. r.

V Hanušovicích 13. 3. 2018